

„A Szovjet Fegyveres Erők katonai kiképzésének vezérelve mindig az volt és továbbra is az, marad, hogy megtanítsa a hadsereget mindarra, amire a háború esetén szükség van. A tapasztalat megmutatta, hogy a korszerű háború magasfokú harci és erkölcsi tulajdonságokat, jó katonai és politikai kiképzést, magasfokú haditechnikát, megbízható együttműködőket, nagy fizikai erőt és kitartást követel a hadseregtől.”

(Sztálin)

KOLTAI LÁSZLÓ százados

Milyen alapfeltételek mellett működhet jól a csapathadtáp?

Az 1949—50-es kiképzési évben a szovjet kiképzési rendszerbe való áttérés mellett az anyagi szolgálat ellátása terén is áttért Néphadseregünk a Szovjetunió dicsőséges Vörös Hadseregének a II. világháborúban bevált és megedződött anyagi ellátás rendszerére, minek következtében bevonult Néphadseregünk életébe a hadtápszolgálat, mint a fegyvernemek egyike.

A múlt reakciós Horthy-hadseregben az anyagi szolgálat teljesen lenézett „szolgálati ágazat” volt. Az anyagi szolgálatban működő tisztek és tiszthelyettesek is lenéző, lekicsinylő elbánásban részesültek a csapattisztek részéről. Külsőleg is megnyilvánult ez a különbség, amikor pl. a számvevőségi tisztek még csillogatot sem hordhattak, mint a többi tiszti, hanem csak „rozettát”, amikor ezeknek nem járt arany vállpánt, azt ők nem hordhatták, amikor nem hordhattak kardbojtot, amikor egy gazdasági tisztnak még az őr sem úgy tisztelt, mint egy csapattisztnak.

Természetes az, hogy a Néphadseregben ennek a megkülönböztetésnek tiszt, tiszthelyettes, valamint légénység között nem szabad megnyilvánulni és nem szabad, hogy különbségek legyenek egyes fegyvernemek között, sem a fegyvernemek és az anyagi szolgálat honvéd személyei között. Hadseregünk, mely a dicsőséges Szovjet Hadsereg tapasztalata és felszabadítása nyomán épül fel, kell, hogy elsajátítsa a sztálini stratégiát és taktikát, mint azt a katonai tudományt, azt a művészi hadvezetést, mely minden tekintetben felülmúlja az imperialista-kapitá-

lista hadvezetést. Ennek a sztálini stratégiának és taktikának egyik jellemző vonása a fegyvernemek tökéletes együttműködése és ehhez a hadtápszolgálat is hozzátartozik. Ebben az együttműködésben az anyagi szolgáltatnak, a hadtápszolgálatnak is ugyanolyan szerep jut és olyan döntő tényező, mint például a második világháborúban a páncélos fegyvernemnek, avagy a tüzérségnek.

Ha a hadtápszolgálat ilyen fontos eleme és lényeges tényezője a hadműveletek sikerének, akkor ennek az anyagi szolgáltatnak úgy is kell működnie, hogy megfeleljen a hadvezetés által elője kitűzött követelményeknek, hogy minden egység és ezáltal az egész hadsereg is győzelmesen kerüljön ki a harcból.

Mint tudjuk, a győzelem nemcsak a harctereken, hanem már a békekiképzés sikeres végrehajtásán áll vagy bukik. Két részre lehet választani azt a kérdést, hogy miként kell működnie a jó csapathadtápnak és mit vár az alakulat a jó hadtápparancsnoktól. Az egyik rész, a kiképzés időszaka, a másik a harc időszaka. Természetesen a kérdést nem lehet mereven kezelni és egymástól teljesen elválasztani, mert lényegében mindkét esetben nagy mértékben megegyezik a két rész, csak bizonyos ágak kerülnek előtérbe a háborús hadtápszolgálatban, mint a béke hadtápszolgálatban.

Békében a hadtápszolgálat feladata mindazon anyagi feltételek előteremtése és biztosítása, melyek a kiképzés sikerét előmozdítják és megalapozzák. Röviden minden anyagi előfeltételét megteremteni annak, hogy a kiképzés minél eredményesebb legyen. Harcban pedig az a hadtápszolgálat feladata, hogy anyagi vonalon minden feltételt meg kell teremteni ahhoz, hogy a harcra hivatott egység teljes erővel kizárólag és egyedül az ellenség mielőbbi és tökéletes megsemmisítésére tudjon törni és azt meg is tudja semmisíteni, s ezzel a győzelmet meg tudja szerezni.

Szabályzataink pontosan tartalmazzák azokat a feladatokat, amelyek a hadtápszolgálat feladatkörébe, hatáskörébe tartoznak.

Az alakulat hadtápjának munkája a hadtápparancsnokra épül fel. Ő az, aki a csapat hadtápszolgálatát vezeti, irányítja és ellenőrzi is. Hogy ezt oly mértékben tudja végrehajtani, mint ezt az előbbieken a jó csapathadtáp működésének mint alapkövetelményt elmondtam, hogy a csapat ütőképessége, anyagi ereje teljes legyen, a hadtápparancsnoknak minden egyes beszállottjával együtt jó munkát kell végezni. Ezt a munkát csak

kellő megszervezettséggel, a hadtáp szolgálati ágak vezetőinek állandó irányításával, ellenőrzésével lehet végrehajtani.

Nézzük most sorra, hogy békében mik a főkövetelményei a csapat hadtápszolgálat jó működésének, miben rejlik mindazon tevékenység alapja, amire a jó hadtápszolgálat felépíthető.

1. Elsősorban a tervszerű munka az alapja a jó csapat-hadtápszolgálatnak, amely nélkül a jó csapathadtáp munkája elképzelhetetlen. A tervszerű munkának, az egyes hadtáp szolgálati ágak vezetőinek, valamint a hadtápparancsnoknak havi munkatervéből kell kialakulnia, amelyet a hadtápparancsnok irányításával készítenek el az egyes szolgálati ágak vezetői. A tervszerű munka hiánya a hadtáp munkájában is — úgy, mint más vonalon is — kapkodást idéz elő, melynek következménye az lesz, hogy az alakulat anyagi ellátás tekintetében hiányt szenved békében a kiképzés, háborúban a harc eredményessége szempontjából. Ezen munkaterveknek az alakulat hadtápparancsnoka és törzsparancsnoka összmunkájából kell megszületnie, így a kiképzéssel szorosan kapcsolatot tud tartani. Bevált módszer az, hogy az egyes hadtáp szolgálati ágak vezetői munkatervének elkészítéséhez a hadtápparancsnoknak meg kell adni beosztottjai felé azokat a döntő irányelveket, amelyek alkalmazkodnak a kiképzés menetéhez és amelynek alapján azután az egyes htp. szolg. ágak vezetői felépítik saját munkatervüket.

Nem elég azonban ezt a munkatervet csak elkészíteni, hanem a hadtáppk-nak annak betartását is meg kell követelni beosztottjaitól.

2. A jó csapathadtáp működésének ugyanolyan alapvető feltétele a hadtáp beosztottak politikai meggyőződése, ezen keresztül jó politikai munkája és idézek itt „Beszámoló a SzUK(b)P Központi Bizottságának munkájáról a XVIII. Pártkongresszuson”, melyben alapigazságnak van elismerve.

„Minél magasabb a Párt és az állami munka bármely területén működő funkcionáriusok politikai színvonala és marxista-leninista öntudata, annál magasabb és termelékenyebb ez a munka, annál hatékonyabb a munka eredménye és megfordítva, minél alacsonyabb a funkcionáriusok politikai színvonala és marxista-leninista öntudata, annál valószínűbbek a bajok és kudarcok a munkában.”

Tényként kell megállapítani azt, hogy a politikai munka a hadtápszolgálatos tiszt és tiszthelyetteseknél még mindig kívánivalót hagy maga után. Kétségtelen az, hogy a htp. vonalon fennálló személyi hiányok szükségessé teszik, hogy a htp. szolgálataiban működők fokozottabb munkát végezzenek, naponta

a „hivatalos idő”-n túl is dolgozzanak. (Természetesen ez más fegyvernemnél is előadódik, de nem annyira, mint a hadtápszolgálatban.) Ez a fokozott munka sokszor indokolja szolgál arra, hogy főleg a politikai munkával ne foglalkozzanak hadtápszolgálatosok olyan mértékben, mint amilyen mértékben azt a fejlődés megkívánja a Néphadsereg minden egyes tagjától és sokszor ezen „sok” munkára hivatkozva elhanyagolják politikai önképzésüket is.

Ugyanez tapasztalható a tiszt és tiszthelyettes bajtársakon kívül a hadtápszolgálatos tisztetek és honvédek között is. A cipész és szabó mesteremberek, gépkocsivezetők és különösen a szakácsok, a politikai foglalkozásokkal szemben nem tanúsítanak kellő aktivitást. És ez mondhatni általános jelenség volt még nem is olyan régen.

Megállapítható azonban az, hogy a legutolsó (májusi) bevonulás óta ezen a téren is változott a helyzet, a Párt és a tömegszervezetek politikai felvilágosító munkájának eredményeképpen.

Jelentős javulás tapasztalható azóta is ezen a téren, mióta munkás kérdéseink, nagyobb számban kerülve ki a Hadtápiszkóláról, már magukkal hozzák az öntudatos munkásosztály szellemét és tudatában vannak a politikai kiképzés és önképzés jelentőségének.

3. Nem utolsó sorban nagy jelentősége van a bajtársak szakismeretének is a tekintetben, hogy a csapat-hadtáp miként látja el a szolgálatát és jól működik-e? A Hadtápiszkóláról kikerülő bajtársak oly komoly alapot kapnak szakmai tekintetben, hogy csak egészen rövid csapatnál eltöltött szolgálati idő kell ahhoz, hogy elsajátítsák a gyakorlati ismereteket is, hozzászokjanak a csapat életébe való beilleszkedéshez és ezzel elsajátítsák azokat a szakismereteket, ami kellő mértékű ahhoz, hogy azt a fokot elérjék, amely fok alapja a hadtáp jó működésének.

Ezen bajtársak a szakmai továbbképzést részint a hadtáp törzsfoglalkozásokon, részint az önképzés, egyéni tanulás útján folytatják. Ennek irányítása teljes mértékben a hadtápparancsnok feladata, mégpedig úgy, hogy az a folyó gyakorlati élettel együtt haladjon, lépést tartson.

4. Munkafegyelem, a munkához való viszony alapfeltétele minden munka sikerének, így a hadtápszolgálatos bajtársak munkájának is, ezzel a csapat-hadtáp sikeres munkájának is. A munkafegyelem és a munkához való viszony nagyon szörvénys esetektől eltekintve nem hagy kívánnivalót maga után.

mert a hadtápszolgálatban működő bajtársak ezen a téren helyesen viszonylanak a kérdéshez.

5. Előbbiekben hivatkoztam arra, hogy a csapathadtáp jó munkája ietétlenül megköveteli munkatervék elkészítését és azok alapján végzendő munkákat. Ezeknek a munkaterveknek a csapatnál szoros összefüggésben kell lenni a kiképzéssel, melyet úgy érhet el a hadtáparancsnok, ha a legszorosabb összmunka van a törzs és a hadtáparancsnok között és ennek folyamán a hadtáparancsnok mindig tájékozva van a kiképzés menetéről, annak időszakonkénti célkitűzéséről. Tudja előre a menetgyakorlatok, a lögyakorlatok időpontját. Tehát függ attól is a hadtáp jó és eredményes munkája, hogy milyen a viszony a csapat és a hadtáp között, szoros-e az összhang minden oly tevékenység alkalmával, avagy a katonai és hadtáp vonal összhangja nem megfelelő. Helytelen és azonnal megszüntetendő az olyan állapot, ahol még fennáll a kiképzés és az anyagi (hadtáp) vonal között egy hézag és a két vonal nem fut szorosan egymással.

A kiképzési és hadtáp vonal közötti helyes állapot az, ha a csapat minden ügyéről, melyek anyagi kihatással járnak (természetesen hadtáp anyagokra vonatkozóan és figyelembe véve a titoktartás követelményeit), időben közlést adnak a hadtáp felé és viszont. Alakulatomnál nagyon elterjedt az a szokás, hogy a hadtáp felé érkező kérelmeket úgy közölték, hogy annak kielégítését azonnal várták is, holott a közlést már napokkal előbb is megtehették volna. Az ilyen „kérem, de azonnal”-ügyek békeviszonyok között, olyan esetekben, amikor az már nagyobb időközzel előre tudható, helytelen megnyilvánulás az alakulat részéről a hadtápszolgálat felé. Az ilyen megnyilvánulásokat mielőbb be kell szüntetni, mert ezek a tervszerű munkát akadályozzák.

6. Szorosan kapcsolódik a tervszerű munkához az előgondoskodás, ami nagy mértékben befolyással van a hadtápszolgálat működésének zavartalanságára. Nem elég csak a rendeleteket, szabályzatokban előírtakat végrehajtani, az abban előírt szükségleteket biztosítani, az alakulathoz szállítani, felhasználáshoz elkészíteni, hanem mindezek mellett olyan észszerű módon kell a csapat szükségletéről gondoskodni, hogy bármely meglepetés, veszteség éri is az alakulatot, már úgy legyen elkészítve az anyag utánpótlása, hogy a veszendőbe ment anyag helyett a legrövidebb időn belül biztosítva legyen annak pótlása. Természetesen ez inkább csak háborúban fordulhat elő, béke körülmények között ritkábban.

Röviden ezek azok a fő alapkövetelmények, melyek néphadseregünkben a csapat hadtápszolgálat működtetéséhez feltétlenül szükségesek. Ha ezek közül bármely alapkövetelmény hiányzik, akkor a hadtápszolgálat a csapatnál nem működhetik jól és a csapat nem lesz megelégedve a hadtápszolgálat működtetésével.

Szükséges tehát úgy megszervezni minden hadtáparancsnoknak a csapathadtáp munkáját, azt úgy beosztani, vezetni, irányítani és ellenőrizni, hogy az minden tekintetben megfeleljen annak a feladatnak, ami az összes anyagi szolgálat ágazatának, így a hadtápszolgálatnak is feladata és ez békében kiképzéshez, háborúban a harc megvívásához és a győzelem megszervezéséhez szükséges mértékű anyagi ellátás.

Nekünk, hadtápszolgálatos tiszteknek és tiszthelyetteseknek minden erőnkkel arra kell törekedni, hogy néphadseregünkön belül minden egyes egységnél a hadtápszolgálat jól működjön, úgy, ahogy azt a dicsőséges Szovjet Hadsereg minden nehézséget legyőző hadtápszolgálat a Nagy Honvédő Háborúban bemutatta az egész világ előtt, amikor a Szovjet Hadsereget minden időben, mindenütt és minden körülmények között megfelelő mennyiségben szakadatlanul ellátta hadianyaggal, élelemmel, ruházattal és minden egyéb, a harc megvívásához szükséges anyagi eszközöket és lehetőséget biztosította.

Csak akkor lehetünk méltók példaképünkhöz, a Szovjet Hadsereg hadtápszolgálatához, ha fentieket beartva, mielőbb teljes mértékben elsajátítjuk a Szovjet hadtápszolgálat művészetét és azt a gyakorlatban néphadseregünkön belül érvényesítjük is.

Ezt követeli tőlünk Pártunk, dolgozó népünk és ezt várja tőlünk a világ minden imperialistaellenes eleme, a világ dolgozói, élükön a béke nagy védelmezőjével, Szfálin elvtárrsal.

